

**НЕДІЛЬНІ
АПОСТОЛЬСЬКЕ І
ЄВАНГЕЛЬСЬКЕ
ЧИТАННЯ**

НЕДІЛІ 7 ПО П'ЯТИДЕСЯТНИЦІ

**Київ
2016**

Послання Святого Апостола Павла до Римлян,
зачало 116, глава 15, стихи 1-7.

Братіє, должи єсмь мы
сильни немощи немощных
нести, и не себе угождать.

Выйждо же всь ближнем
да угождаетъ во благое къ
созданію.

Ибо и христосъ не себе уго-
ди, но якоже есть писано:
поношеніа поносѣщихъ те-
бе, нападѣша на мѧ.

Блага бо преднаписана бы-
ша, въ наше наказаніе пред-
написашася, да терпѣніемъ и
оутѣшеніемъ писаній, оупова-
ніе имамы.

Бѣз же терпѣніа и оутѣ-
шеніа, да дѣстъ вамъ тожде
мудрствовать другъ ко другу,
о христѣ иисѣ:

Да єдинодушнє єдиными
усты славите бѣга, и оца гда
нашего ииса христа.

Тѣмже пріемлите другъ друга

Браття! Ми, сильні, му-
симо нести немочі кво-
лих, а не самим собі до-
годжати.

Кожний з нас нехай на-
магається догодити бли-
жнему на добро, для
збудування.

Бо й Христос не сам со-
бі догоджав, а як написа-
но: Зневаги тих, що тебе
зневажають, упали на
мене.

Все бо, що було написа-
не давніше, написане
нам на науку, щоб ми
мали надію через терпе-
ливість і утіху, про які
нас навчає Писання.

Бог же терпеливости й
утіхи нехай дасть вам,
щоб ви між собою були
однієї думки за Христом
Ісусом,

щоб ви однодушно, од-
ними устами славили
Бога й Отця Господа на-
шого Ісуса Христа.

Тому будьте приязні
один до одного, як і Хри-

га, і́акоже і́ хрї́то́сз прї́а́тз | стос був до вас на славу
в́а́сз во сла́вѸ бжї́ю. | Божу.

У сьому неділю після П'ятидесятниці читається невеликий уривок Євангелія від Матфея, в якому йдеться про зцілення двох сліпців, а також німої біснுவатої людини.

Ці розповіді про зцілення, які Спаситель здійснював у такій кількості, присутні майже на кожній сторінці Євангелія. Але розповідь про зцілення німого біснуватого сповнена якимось особливим змістом. Напевно, євангеліст міг би просто написати, що Господь зцілив німого. Це було б так доречно, коли розповідається про те, що тільки перед цим Він зцілив двох сліпців. Сліпих, німих зцілює Спаситель... Але євангеліст пише про те, що то була не проста німа людина — він був одержимий дияволом, злою силою. І Господь особливим чином зцілює цю німу людину. Йому б, напевно, достатньо було сказати: «зцілюю тебе, йди, говори!», і той би пішов і заговорив! Але то було б виправлення наслідків, а причина залишилася б у цій людині, бо причина його фізичної немічі була духовна, він був у владі темної сили.

І можна собі уявити, що було б, якби Спаситель просто зцілив його від німоти. Маючи всередині себе цю темну силу, що стала б говорити ця людина, які б страшні слова вона вимовляла, скільки б зла вона принесла своїм язиком! Скільки б людських доль, можливо, було б заражене тією бацилою зла, яку він у собі носив, скільки б людей було спокушено зі шляху істинного! А, може, були б навіть і душі, розтлінні його словом! Тому Господь не просто зцілює німого — Він виганяє біса. Євангеліст навіть не говорить про те, що слідом за цим сталися якісь особливі дії Спасителя для того, щоб хворий став говорити — біс вийшов, і він почав говорити.

Дуже часто ми у своєму житті маємо справу з наслідками, а не з причиною. Найбільш поширена помилка не лише медицини, а й людських стосунків — це вплив на наслідки, на те, що мабуть, відчутно, а в медицині — на те, що вказують аналізи або прилади. Але, найчастіше, не викорінюючи причин, неможливо посправжньому вилікувати людину. Не викорінюючи причин, неможливо звільнити наш суспільний простір і особисте життя від брехні, наклепів, спокус, хули, лихослів'я, від того, що, впливаючи на людський розум і на моральне почуття людини, руйнує її.

Ми знаємо зі Старого Заповіту, як Господь карав богохульників, розбещувачів, спокусників. Наприклад, історія ясно свідчить нам

про гнів Божий. Але Господь, караючи носіїв зла, викорінював причину, а не наслідок.

Сьогодні ми всі страждаємо від того, що є похідні від цього онтологічного і містичного зла, які присутні в житті людей і в людській історії. Ми жахаємося, коли чуємо брехню і наклеп. Наше моральне почуття загострюється і обурюється, коли ми чуємо слова спокусників, розбещувачів, що пропагують розкріпачення людських пристрастей, особливо коли все це наповнює інформаційний простір сучасного суспільства. Іноді люди кажуть: «Це потрібно заборонити, це потрібно вилучити, це потрібно закрити», знову-таки, звертаючись до наслідку, а не до причини. Можна багато разів забороняти і закривати, але від цього не зміниться картина духовного життя, бо треба зцілювати душі людські, багато з яких через незнання виявилися легкою здобиччю темної ворожої сили.

Власне кажучи, все служіння Церкви і зводиться до цього. Ми не маємо боротьби проти крові та тіла, але проти світоправителів цієї темряви, проти піднебесних духів (див. Єф. 6:12). І слово, яке звертає Церква, і Таїнства, які вона викладає людям, — це все є та Божественна сила, яка вражає причину. А наслідок сам по собі зникне, якщо зруйнована буде причина.

Але все те, що відкриває нам сьогоднішнє Євангельське читання, має відношення не тільки до суспільних відносин, не тільки до суспільного простору буття. Все це має відношення до особистого, до сімейного життя кожного з нас. Нам іноді здається, що сварки, непорозуміння, підозри, взаємні образи мають якісь життєві, людські, звичайні повсякденні причини. Але ж найчастіше, дратуючись або гніваючись, або кажучи неправду і осуджуючи, або вступаючи в конфлікти, відмовляючись від примирення, ми діємо так, бо самі бажаємо цього. Отже причина всього того, що ранить нас, лежить глибоко в нашій суті, в нашій душі, в нашому серці, в нашому розумі.

І тому розповідь про зцілення біснуватої німої людини в якомусь сенсі символічно має відношення до кожного з нас. Ми повинні внутрішнім своїм поглядом, не втрачаючи духовної пильності, прозрівати порух нашої душі, нашого серця. Ми повинні оцінювати наші помисли, ми повинні контролювати наше внутрішнє життя, щоб не проникло в це життя, в нашу святая святих зле начало, яке здатне приводити нас до найбільш огидних, жахливих і гріховних діянь, від яких страждаємо ми та ближні наші.

Господь, що зцілив німого через вигнання біса, здатний і

кожного з нас зцілити, зцілити наше особисте життя і життя всього суспільства, якщо ми, спираючись на Божу допомогу, будемо боротися зі злом усередині нас, з гріхом, з неправдою, відкриваючи своє серце назустріч Божественній благодаті. І тоді, так само як зцілений німий, будемо виголошувати добрі слова, тому що у нас будуть добрі думки. Ми будемо стверджувати правду життя, тому що всередині нас буде правда, ми будемо поблажливі до ближніх, бо самі будемо розуміти, що таке подолання гріха і як важко воно дається.

Хай допоможе нам всім Господь у цьому внутрішньому духовному діянні, яке, залишаючись прихованим і непомітним для оточуючих, відображається в житті оточуючого нас світу добрими справами і добрими словами, явленням у світі цьому Божої правди. Амінь.

Святіший Патріарх Кирил

Евангеліє від Матвея, 33 зачало, глава 9, стихи 27-35.

Во вре́мѧ ѿно, преходѧщѹ
їѣсови, по нѣмѧ и́дѡста два
слѣпца, зовѹща и́ глаго́люща:
помилѹй ны́ и́же се́иє дѣдовѧ.

Прише́дшѹ же ѣмѹ въ
до́мѧ, приступи́ста къ немѹ
слѣпца, и́ глаго́ла и́ма и́же:
вѣрѹета ли, и́акѡ могѹ се́е со-
твори́ти; глаго́ласта ѣмѹ: ѣи
гди́.

Тогда́ прикоснѹса ѡчи́ю и́хѧ,
глаго́ла: по вѣрѣ́ ва́ю вѣди
ва́ма.

И ѡтверзѡстасѧ ѡчи́ и́ма: и́

Одного разу, коли
йшов Ісус за Ним слідом
ішли двоє сліпих і кри-
чали: помилуй нас, Ісу-
се, сину Давидів!

Коли ж Він увійшов у
дім, сліпі приступили до
Нього. І говорить їм
Ісус: **чи віруєте, що Я
можу це зробити?** Вони
говорять Йому: так, Гос-
поди!

Тоді Він доторкнувся
до очей їхніх і сказав: **по
вірі вашій хай буде вам.**

І відкрилися очі їхні; і
сказав їм Ісус суворо:
пильнуйте ж, щоб ніхто

запретї іма їісз, глагола:
блюди́та, да никто́же оу́вѣсть.

Она же и́зше́дша, просла́ви-
ста є́го по всѣй землї то́й.

Тѣма же и́схода́щема, се́
приведо́ша кз немѹ челоуѣка
нѣма, вѣснѹема.

И и́згна́нѹ вѣсѹ, проглагола
нѣмы́й: и́ дивїшася наро́ди,
глаголю́ще, і́акѡ николи́же
і́авїса та́кѡ во і́їли.

Фарїсе́ѣ же глаголахѹ: ѿ
кна́зѣ вѣсо́вствѣмз и́зго́нитз
вѣсы.

И прохоща́ше їісз гра́ды
всѣ и́ вѣси, оу́чѣ на со́нми-
щахз і́хз, и́ проповѣдаа є́вѣліє
црѣтвїа, и́ цѣла́ вса́кз недѹгз,
и́ вса́кѹ і́зю вз лю́дехз.

Ми живемо в час, коли прийнято хвалитися найменшими власними здобутками. Так діє людина, складаючи резюме, коли шукає роботу. Так само діють великі й малі компанії, конкуруючи одна з одною. Іноді ціна на продукт є значно меншою від суми, витраченої на його рекламу. Громадські діячі, політики, митці й артисти платять величезні гроші засобам масової інформації, підживлюючи інтерес суспільства до власної особи. Зірки естради і кіно спалахують і згасають, так і не встигнувши обіграти жодного своїм теплом, бо немає нічого настільки мінливого, як популярність. Тих, кого обожнювали вчора, завтра згадають лише

не довідався.

А вони, вийшовши, розголосили про Нього по всій землі тій.

Коли ж ті виходили, то привели до Нього чоловіка німого біснுவатого.

І коли біса було вигнано, німий почав говорити. І народ, дивуючись, казав: ніколи не було такого в Ізраїлі.

А фарисеї говорили: Він виганяє бісів силою князя бісівського.

І ходив Ісус по всіх містах і селах, навчаючи в їхніх синагогах, проповідуючи Євангеліє Царства і зціляючи всяку хворобу і всяку неміч у людях.

одиниці.

На цьому фоні Християнство лишається єдиним острівцем стабільності, що пережив два тисячоліття мінливого світу. Це при тому, що Христос діяв всупереч усім технологіям сучасності. Замість того, щоби рекламувати Свою діяльність, Він творив чудеса і наказував людям зберігати їх в таємниці. При цьому, робив це постійно і свідомо. Але чому?

Відповідь на це питання є ключем до розуміння сьогоднішнього Євангельського читання. Справа в тому, що Христос не шукав відомості чи популярності у сучасному розумінні цього слова. Не домагався шанування сильних світу та аплодисментів юрби. Якби це було Його метою, то чудеса відбулися б в Єрусалимі, перед Іродом і Пилатом, у присутності тисячної юрби прихильників. Натомість, Спаситель шукав учнів і послідовників, головною рисою яких є не зачарованість особою, а послух і самопосягання.

У сьогоднішньому уривку поєднано два чуда: зцілення сліпців та вигнання біса з німого чоловіка. На перший погляд, чудеса цілком різні та не пов'язані між собою. Сліпота – наслідок природної хвороби, а німота – результат втручання злої сили. Сліпці просять про милість і проголошують свою віру, а німий мовчить. Сліпці називають Христа Сином Давидовим, натомість після зцілення німого, самого Спасителя звинувачують у зв'язках із “князем бісівським”.

Єдине, що є спільного у цих чудесах, – це їх негативні наслідки. Сліпцям Христос сказав: “суворо: пильнуйте ж, щоб ніхто не довідався”, але вони не послушали й розголосили про чудо по всій землі. Сліпі мали віру, але не мали послуху. Шукаючи для себе чуда, вони навіть не намагалися жити за словом Спасителя.

У випадку з німим Христа взагалі звинуватили у зв'язках із князем бісівським. Книжники та вчителі закону бачили чудеса, знали пророцтва, не могли їх заперечувати, але й не хотіли визнавати. Бо визнання Христа Богом тягне за собою повну зміну людського життя.

Два різних чуда, але обидва викликали непослух і спротив. Не дивно, що Христос наказував нікому не розголошувати про чудеса.

Минули тисячоліття, але і сьгодні частина людей шукає чуда, не бажаючи жити за Словом Божим. Інші, чуючи про чудеса, шукають причини, щоби не визнати Христа Богом і не змінювати власного життя...

***

Жодна, навіть свята людина, не може уникнути злослів'я і чуток.

Спаситель також страждав від неправдивих звинувачень. Жоден не міг заперечити чудес Спасителя: мертві воскресали, сліпці прозрівали, німі говорили, прокажені очищалися, паралізовані вставали та власними ногами йшли додому. Чудеса були настільки беззаперечними, що жоден критик Христа не міг заперечити їх здійснення.

Те, що не можна заперечити, можна очорнювати. Не заперечуючи самі чудеса, вороги Христові почали говорити, що Спаситель виганяє бісів силою князя бісівського...

***

Книжники, фарисеї і вчителі закону були духовними лідерами обраного Богом народу. Вони ретельно вивчали Слово Боже, бачили здійснення пророцтв і знали, що Христос не є звичайною людиною. Перед ними був простий вибір: або визнати Христа Месією та приєднатися до Нього, або боротися проти Бога, шукаючи самовиправдань.

Саме високе становище, суспільний авторитет і повага зіграли визначальну роль у стосунках між духовними лідерами і Спасителем. Заздрість і ревність затьмарили їх розум, перетворивши шанованих і поважних людей на інтриганів, пліткарів та брехунів. Програючи у відкритих суперечках, фарисеї почали злословити та розпускати плітки...

Роздуми над Євангелієм

Повний архів випусків «Общества им. М.Н.Скабаллановича» — **omns.w.pw**

Поточні випуски — **omns.ho.ua** — більш не діє.

«Хто може звіщати Істину і не звіщає, той буде засуджений Богом»

Св. мч. Іустин Философ